

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 448/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. septembra 2018 predbežne prerokoval návrh [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Mariánom Görčim, advokátska kancelária, Námestie SNP 50, Zvolen, na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/30/18/K z 19. júna 2018 vydaného v konaní podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov a takto

r o z h o d o l :

Návrh [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 22. augusta 2018 doručený návrh [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“ alebo „odporca“) č. VP/30/18/K z 19. júna 2018 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) vydaného v konaní podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“).

2. Z návrhu a jeho príloh vyplýva, že navrhovateľke ako verejnej funkcionárke (bývalej členke dozornej rady [REDACTED], [REDACTED]) bola napadnutým rozhodnutím odporcu uložená podľa čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona pokuta v sume zodpovedajúcej trojnásobku jej mesačného platu verejnej funkcionárky, t. j. vo výške 2 862 eur. Výrok napadnutého rozhodnutia znel:

„Verejná funkcionárka [REDACTED], bývalá členka dozornej rady [REDACTED], [REDACTED] tým, že nepodala oznámenie podľa čl. 8 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. v lehote stanovenej v tomto článku, porušila povinnosť ustanovenú v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (funkčné obdobie verejnej funkcionárke uplynulo 28.2.2017, oznámenie mala podať do 30.3.2018, oznámenie podala 5.6.2018); ukladá verejnej funkcionárke [REDACTED], bývalej členke dozornej rady [REDACTED], [REDACTED] v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. pokutu v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára vo výške 2 862 EUR, ktorú je povinná uhradiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na príjmový účet Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky...“

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odporca uviedol:

«Verejná funkcionárka [REDACTED], bývalá členka dozornej rady [REDACTED], [REDACTED], š.p nepodala oznámenie do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie (verejná funkcia bola ukončená uplynutím funkčného obdobia 28.2.2017, oznámenie mala podať do 30.3.2018, oznámenie podala 5.6.2018).

Keďže povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona majú tí verejní funkcionári, ktorí podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona „v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodli o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým alebo

právnickým osobám“, výbor priebežne cestou ústredných orgánov štátnej správy, akciových spoločností so 100 % majetkovou účasťou štátu a štátnych podnikov preveruje, či verejní funkcionári, ktorí skončili výkon verejnej funkcie spĺňajú stanovené kritériá.

Predseda výboru listom zo dňa 7. februára 2018 požiadal [REDAKOVANÉ], riaditeľa [REDAKOVANÉ], š.p o oznámenie, či [REDAKOVANÉ], bývalá členka dozornej rady [REDAKOVANÉ], š.p. spĺňa uvedené kritériá. Listom riaditeľa [REDAKOVANÉ], š.p. zo dňa 15. februára 2018 bolo výboru oznámené, že [REDAKOVANÉ], bývalá členka dozornej rady [REDAKOVANÉ] spĺňa kritériá a plní obmedzenia uvedené v čl. 8 ústavného zákona.

Výbor sa s predmetnou skutočnosťou oboznámil dňa 15. mája 2018 pri rokovaní Prehľadu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií o došlých oznámeniach funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomeroch verejných funkcionárov k 31.3.2018 za rok 2017 a za február - máj 2018 a uznesením č. 237 z 15. mája 2018 začal voči menovanej verejnej funkcionárke konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona. Súčasne podľa čl. 9 ods. 4 tohto ústavného zákona ju výbor požiadal o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu.

Dotknutá verejná funkcionárka sa k uzneseniu o začatí konania vyjadrila listom zo dňa 29. mája 2018, v ktorom uviedla, že 26. marca 2018 poslala doporučeným listom oznámenie za rok 2017 s kópiou daňového priznania a kópiou potvrdenia o zaplatení dane za rok 2017 na adresu výboru. Vzhľadom na začatie konania pre porušenie povinnosti podať oznámenie do 30 dní po uplynutí jedného roka po skončení výkonu verejnej funkcie v zmysle čl. 8 ods. 5 ústavného zákona sa ospravedlnila za jeho nepodanie, pretože sa voviedla do omylu, že oznámenie na tlačive typu C má podávať až v roku 2019, hoci ho aj vytlačila a nakoniec neposlala, lebo zle pochopila výklad čl. 8 ods. 5 ústavného zákona v presvedčení, že toto oznámenie má podať až v roku 2019, a podala len oznámenie na tlačive typu AB. Ako ospravedlnenie uvádza svoj zlý zdravotný stav.

Výbor sa pri hodnotení dôkazov, ako aj vyjadrenia verejnej funkcionárky zaoberal predovšetkým dvomi skutočnosťami, a to najmä otázkou, či sa na [REDAKOVANÉ], bývalú členku dozornej rady [REDAKOVANÉ], š.p. vzťahuje povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

Druhou skutočnosťou, ktorú výbor musel vyhodnotiť bol postup, ako zisťoval okolnosti, podľa ktorých mala verejná funkcionárka povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

Výbor sa pri posudzovaní týchto skutočností venoval aj doterajšej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) pri rozhodovaní podobných prípadov, a to najmä uzneseniami ústavného súdu III. ÚS 484/2013 a II. ÚS 117/2014.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že rok po skončení verejnej funkcie by sa menovaná verejná funkcionárka nemala považovať za verejného funkcionára výbor konštatoval, že v zmysle judikatúry v tejto oblasti ústavný súd vo svojich uzneseniach II. ÚS 117/2014 a II. ÚS 205/2014 upozorňuje na skutočnosť, že čl. 3 ods. 1 ústavného zákona nie je možné použiť na plnenie povinnosti verejného funkcionára podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Takýmto záverom by bol totiž popretý účel týchto ustanovení o postzamestnaneckých oznámeniach, a nebolo by možné nikdy preveriť plnenie všetkých povinností verejných funkcionárov, ktoré im z ústavného zákona vyplývajú. Práve oznámenie podľa čl. 8 ústavného zákona je konštituované tak, že verejný funkcionár je naopak povinný po uplynutí jedného roka do 30 dní podať oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie, a takáto povinnosť je základom pre preukázanie toho, že neporušil obmedzenia v ústavnom zákone.

V zmysle uznesenia ústavného súdu II. ÚS 117/2014 „... účelom úpravy povinnosti podať oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona je preverenie dodržiavania ustanovení ústavného zákona vzťahujúcich sa na obdobie jedného roka po skončení výkonu verejnej funkcie a len na vybraných verejných funkcionároch. Už na základe uvedeného je možné konštatovať, že prijatím záveru o súčasnej neaplikovateľnosti čl. 7 ods. 1 a čl. 8 ods. 5 ústavného zákona by bol popretý účel týchto ustanovení a nebolo by preverené plnenie všetkých povinností verejného funkcionára vyplývajúcich mu z ústavného zákona.“.

Na tomto základe a v zmysle listu riaditeľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], š.p. zo dňa 15.2.2018 výbor nemal pochybnosti o skutočnosti, že sa na verejnú funkcionárku [REDAKOVANÉ], bývalú členku dozornej rady [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], š.p. vzťahovali povinnosti podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona a preto musel konštatovať, že nesplnením svojej povinnosti porušila ustanovenia ústavného zákona...

Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že vyjadrenie verejnej funkcionárky, ako aj príslušné listinné dôkazy, rovnako aj rozhodovacia prax ústavného súdu podľa vyššie uvedených rozhodnutí neumožňuje verejnú funkcionárku zbaviť zodpovednosti za porušenie ústavného zákona. Z tohto dôvodu prijal uznesenie, ktorým sa menovanej [REDAKOVANÉ], bývalej členke dozornej rady [REDAKOVANÉ], š.p. ukladá pokuta za porušenie povinnosti uloženej v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona vo výške trojnásobku mesačného platu verejnej funkcionárky podľa čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona. Uvedené rozhodnutie bolo dňa 19. júna 2018 schválené uznesením č. 272...

Listom [REDAKOVANÉ], referentky PaM [REDAKOVANÉ], š.p. zo dňa 27.6.2018 bolo výboru oznámené, že ročný príjem v roku 2017 [REDAKOVANÉ], bývalej členky dozornej rady [REDAKOVANÉ], š.p. bol vo výške 1 160 EUR. Z uvedeného vyplýva, že jedna dvanástina ročného príjmu verejnej funkcionárky za rok 2017 bola vo výške 96,66 EUR...

Podľa listu ministra práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 12131/2018-M_OPV zo dňa 9. apríla 2018, priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky v roku 2017 predstavovala 954 EUR mesačne. Z tohto dôvodu bola výška pokuty uvedená vo výrokovej časti rozhodnutia určená v uvedenej sume.»

3. Navrhovateľka vo svojom návrhu uvádza, že čo sa týka písomného vyhotovenia napadnutého rozhodnutia, odporca sa pri jeho vyhotovení dopustil niekoľkých závažných chýb, ktoré navrhovateľka považuje za také závažné, že by mohli mať za následok jeho zrušenie ústavným súdom.

3.1 K tomu by navrhovateľka chcela poukázať na to, že v čase prijímania napadnutého rozhodnutia a jeho písomného vyhotovenia odporca navrhovateľku stále uvádza ako „verejnú funkcionárku“, to teda podľa mienky navrhovateľky znamená alebo mohlo by z gramatického výkladu slovných spojení vyplývať, že ešte je verejná funkcionárka, jej mandát na výkon funkcie stále existuje, a preto sa na navrhovateľku nevzťahuje povinnosť uvedená v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Navrhovateľka je toho názoru, že skôr malo byť použité slovné spojenie „bývalý verejný funkcionár“ tak, ako to odporca uvádza ďalej v texte: „bývala členka dozornej rady...“ Takéto sporné označenia sú

podľa slov navrhovateľky uvádzané v celom písomnom vyhovení predmetného napadnutého rozhodnutia, a to priamo za sebou. Tieto vady podľa názoru navrhovateľky spôsobujú zmätočnosť napadnutého rozhodnutia, a teda rozhodnutie by mohlo byť z uvedeného dôvodu neplatné.

3.2 Za veľmi podstatné považuje navrhovateľka poukázať na jej zdravotný stav, ktorý opísala takto: *„Dňa 22.12.2017 som bola lyžovať a spadla som tak nešťastne , že som utrpela veľmi vážny úraz a to zlomeninu na ľavej spodnej končatine s viacerými následnými komplikáciami Okamžite som bola prevezená na ústavné ošetrovanie do Fakultnej nemocnice s poliklinikou R.D. Roosvelta v Banskej Bystrici. Zároveň som bola príslušným lekárom i uznaná ako plne práceneschopná a to počnúc dňom 02.01.2018. Moje liečenie si vyžiadalo až štyri operácie a následnú dlhodobú liečbu. Bola som nevládna, neschopná pohybu a to ani s pomocou zdravotných pomôcok. Charakter môjho úrazu a následných zdravotných komplikácií bol taký závažný, že mi hrozila absolútna nefunkčnosť ľavej dolnej končatiny a v prípade neúspešnosti liečby i to najhoršie... Moja pracovná neschopnosť trvala až do dňa 01.08.2018. Teda pracovne neschopná som bola až sedem mesiacov. Čo naozaj svedčí o závažnosti a nebezpečenstve môjho ochorenia. Do dnešného dňa pociťujem trvalé následky a stále som obmedzovaná pri pohybe a pri chôdzi resp. inej činnosti a neustále pociťujem veľké bolesti. Moja verejná funkcia zanikla ku dňu 28.02.2018 a podľa odporcu som mala podať výboru oznámenie v zmysle čl. 8 ods. 5) ústavného zákona najneskôr do 30.03.2018. Takýto výklad odporcu by sa mohol zdať i formálne správny ale nie je, a ja tvrdím, že som neporušila svoje povinnosti pre moju subjektívnu nemožnosť plnenia. Poukazujem na svoj zlý zdravotný stav a v tom čase trvajúcu práceneschopnosť.“*

3.3 Navrhovateľka podľa jej slov nenamieta a plne akceptuje právne povinnosti uložené verejným funkcionárom ústavným zákonom a chápe i účel, prečo boli verejným funkcionárom ústavným zákonom uložené povinnosti a určité obmedzenia. Ak by sa ale navrhovateľkino právo na ochranu zdravia dostalo do určitého rozporu s iným zákonom alebo s nemožnosťou plnenia určitých povinností verejného funkcionára, je toho názoru, že každý občan i verejný funkcionár by volil v záujme zachovania života a zdravia to svoje elementárne právo, právo na život a zdravie. Navrhovateľka podotýka, že pracovná neschopnosť je všeobecná a štátom uznávaná zákonná prekážka výkonu akejkoľvek

pracovnej činnosti, ktorá sa toleruje, a platí to i na pánov poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, prípadne na jej zamestnancov.

3.4 Navrhovateľka je na základe opísaných dôvodov toho názoru, že neporušila ustanovenia ústavného zákona, a očakáva, že napadnuté rozhodnutie odporcu bude v rámci konania pred ústavným súdom zrušené.

4. S poukazom na uvedenú argumentáciu navrhovateľka ústavnému súdu navrhla vydať takýto nález:

„Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií zo dňa 19. júna 2018, číslo rozhodnutia : VP/30/18/K sa zrušuje.

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky je povinná uhradiť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ]. trovy právneho zastúpenia...“

II.

5. Podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona proti rozhodnutiu orgánu podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) až d) môže dotknutý verejný funkcionár do 15 dní od doručenia rozhodnutia, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie alebo ktorým bola uložená pokuta, podať návrh na preskúmanie rozhodnutia na ústavný súd. Podanie návrhu má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takého rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo s osobitným predpisom, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

III.

A. Všeobecné východiská ku konaniu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov

- k princípom konania

6. Ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach (II. ÚS 185/2014, II. ÚS 188/2014, II. ÚS 878/2014) týkajúcich sa konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov zdôraznil, že zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona.

6.1 Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním sui generis upraveným ústavným zákonom (konkrétne čl. 9 a nasl. ústavného zákona), v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona.

6.2 Ak uvažujeme o princípoch, ktoré upravujú a vzťahujú sa na konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, je potrebné uviesť, že primárne

(avšak nie výlučné) je potrebné venovať pozornosť tým ustanoveniam ústavného zákona, ktoré upravujú samotné konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, a to s cieľom abstrahovať z takto vymedzeného normatívneho textu ústavného zákona spoločný princíp upravujúci konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov s ohľadom na gramatický a teleologický prístup k interpretácii normatívneho textu.

6.3 Podľa čl. 9 ods. 2 ústavného zákona orgán, ktorý uskutočňuje konanie podľa odseku 1, začne konanie z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo na základe riadne odôvodneného podnetu, z ktorého je zrejmé, kto ho podáva, ktorého verejného funkcionára sa týka a čo sa namieta.

Podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona orgán podľa odseku 1 umožní verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie, aby sa vyjadril k podnetu; ak je to potrebné vykoná ďalšie dokazovanie.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 7 ústavného zákona ak sa rozhodnutím podľa odseku 6 vysloví, že verejný funkcionár vykonáva funkciu, zamestnanie alebo činnosť, ktorá je nezlučiteľná s výkonom verejnej funkcie podľa Ústavy Slovenskej republiky, tohto ústavného zákona alebo zákonov, súčasťou rozhodnutia je aj povinnosť bezodkladne zanechať takú funkciu, zamestnanie alebo činnosť.

Podľa čl. 9 ods. 8 písm. a) ústavného zákona rozhodnutím podľa odseku 6 sa vysloví strata mandátu alebo strata verejnej funkcie, ak sa v predchádzajúcom konaní proti verejnému funkcionárovi právoplatne rozhodlo, že nesplnil alebo porušil povinnosť alebo

obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej šesťnásobku mesačného platu verejného funkcionára, ak verejný funkcionár poruší povinnosti podľa čl. 5.

Podľa čl. 9 ods. 12 ústavného zákona ak sa v konaní nepreukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť...

6.4 Z citovaných ustanovení ústavného zákona možno spoľahlivo vyvodiť, že ústavodarca úpravou a zdôraznením (v rámci konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov) právnych inštitútov (najmä procesnoprávných), napr. dokazovania („ak je to potrebné, vykoná ďalšie dokazovanie“), riadneho zisťovania stavu veci („ak sa v konaní preukázalo“, resp. „ak sa v konaní nepreukázalo“), povinnosti podnecovateľa riadne odôvodniť podnet („na základe riadne odôvodneného podnetu“), zároveň reflektoval princíp uplatňovaný v „štandardných“ procesoch (porov. Správny poriadok, Civilný sporový poriadok, Trestný poriadok), aby rozhodnutie orgánov verejnej moci (v tomto prípade oprávneného orgánu) nadaných právomocou rozhodovať v konaní (reglementovaným právom) o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb (v tomto prípade verejných funkcionárov) a právnických osôb bolo založené na správnom a v dostatočnom rozsahu zistenom skutkovom stave veci.

6.5 Sekundárne (avšak nie konečne) je potrebné akcentovať aj ďalšie princípy demokratického právneho štátu formujúce každé konanie, v rámci ktorého orgán verejnej moci rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb.

6.6 Tieto nachádzame v Ústave Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v čl. 46 a nasl. (základné právo na súdnu a inú právnu ochranu), v prerokúvanom prípade konkrétne v čl. 46 ods. 1 ústavy. V prípade konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov v zmysle ústavného zákona pôjde o princípy spojené so základným právom na inú právnu ochranu.

- k výroku rozhodnutia

7. Vo všeobecnosti enunciát (výrok) tvorí jadro a najpodstatnejšiu časť rozhodnutia akéhokoľvek orgánu verejnej moci rozhodujúceho o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb. Výrok je konštitutívnou a esenciálnou súčasťou rozhodnutia, v ňom konajúci orgán vyjadruje svoj záväzný úsudok o predmete konania. Výrok musí byť formulovaný tak, aby z neho bolo jednoznačne zrejmé, ako orgán verejnej moci rozhodol. Po obsahovej stránke musí výrok spĺňať atribút jasnosti, zrozumiteľnosti, presnosti a určitosti.

7.1 Ústavný súd už vo veci sp. zn. I. ÚS 356/08 uviedol, že skutkové vymedzenie vytýkaného porušenia musí byť v rozhodnutí uvedené natoľko dostatočne a presne, aby ho nebolo možné dodatočne zamieňať za dôvod iný, ktorý v čase rozhodovania nebol „v hre“. Zároveň potom platí, že dodatočné (do)vysvetlenie skutočného dôvodu je právne bezvýznamné. Výrok rozhodnutia (o čom a ako rozhodol) tvorí jeho jadro, a preto musí byť zásadne presný, konkrétny a správny (III. ÚS 662/2014).

7.2 Zodpovednosť podľa ústavného zákona je zodpovednosťou verejnoprávnou (III. ÚS 132/2015), čo sa okrem iného prejavuje aj v požiadavke takej formulácie výroku meritórneho rozhodnutia, ktorá bráni zameniteľnosti sankcionovaného skutku. Nejde o požiadavku samoúčelnú či akademickú. Naopak, má významné procesné a v konečnom dôsledku i hmotnoprávne dopady na páchatel'a skutku (napr. pri skúmaní procesnej prekážky rei iudicatae brániacej dvojitému potrestaniu za ten istý skutok) (III. ÚS 34/2016).

7.3 Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 360/2017 konštatoval, že „výrok... namietaných rozhodnutí obecného zastupiteľstva nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti, vôbec neobsahuje skutkovú vetu, t. j. opis konkrétneho konania alebo opomenutia, ktorým sa mal navrhovateľ dopustiť porušenia konkrétnych povinností upravených ústavným zákonom, a tak nespĺňa požiadavku nezameniteľnosti výroku sankcionovaného skutku. Iba výrok rozhodnutia (enunciát) je právne záväzný. Akékoľvek dovysvetlenia obecného zastupiteľstva, či už v odôvodnení rozhodnutia alebo v jeho vyjadrení k návrhu navrhovateľa, sú z analyzovaného hľadiska irelevantné. Tento formálny nedostatok

namietaných rozhodnutí obecného zastupiteľstva bráni ústavnému súdu skúmať, či sa navrhovateľ dopustil porušenia povinností, ktoré mu vyplývajú z ústavného zákona, a to z dôvodu ich nepreskúmateľnosti.“.

- k odôvodneniu rozhodnutia

8. Vo všeobecnosti pri rozhodovaní orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb platí, že enunciát rozhodnutia nemožno interpretovať oddelene od odôvodnenia rozhodnutia. Ako nás pouča už judikatúra Najvyššieho správneho súdu Československa, „*není... žádného všeobecného, a ani pro případ, o jaký jde, žádného speciálního ustanovení, které by předpisovalo pro rozhodnutí vydávaná... přesné formální rozlišování mezi enunciatem rozhodnutí a jeho důvody s tím účinkem, že výrok ... obsažené formálně v části označené jako odůvodnění nebyly by schopny právní moci. Co úřad vysloviti chtěl a vyslovil, vlastní tenor jeho rozhodnutí, dlužno zjistiti pečlivou interpretací celého rozhodnutí včetně důvodů rozhodovacích, aniž možno omezovati se pouze na tu jeho část, která formálně prezentuje se jako enunciat*“ [Boh. A 4808/1925 (sp. zn. 12271/25)]. Artikulované závery sú i po desaťročiach rovnako aktuálne, čoho potvrdením je i uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tost 23/2013 z 24. júla 2013, v ktorom vychádzajúc z nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 18/2013 z 22. mája 2013 najvyšší súd potvrdil, že pri formovaní právneho názoru musí najvyšší súd akcentovať celý kontext nálezu ústavného súdu, t. j. jeho výrok i odôvodnenie v ich vzájomnej súvislosti. V neposlednom rade možno v tejto súvislosti odkázať aj na rozhodovacia činnosť Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), podľa ktorej výrok súdneho rozhodnutia musí byť interpretovaný vo svetle odôvodnenia tohto rozhodnutia (pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci Robert Bosch GmbH v. Hauptzollamt Hildesheim zo 16. 3. 1978, č. 135/77, European Court Reports 1978-00855).

8.1 Ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 188/2014 týkajúcej sa konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov zdôraznil, že povinnosť orgánov verejnej moci majúcich právomoc rozhodovať v konaní upravenom všeobecne záväznými právnymi predpismi o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb

a právnických osôb zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie (a teda zároveň konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia dôkazy, ktoré vykonal, zdroj toho-ktorého dôkazu, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnal s ťažiskovými návrhmi a námietkami účastníkov), obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (v prerokúvanom prípade spojené s právom na inú právnu ochranu), sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu konajúceho orgánu verejnej moci a ochranou účastníkov konania pred svojvôľou konajúceho orgánu verejnej moci.

B. Závery ústavného súdu vo veci samej

- k výroku napadnutého rozhodnutia

9. Podľa názoru navrhovateľky v čase prijímania napadnutého rozhodnutia a jeho písomného vyhotovenia odporca uvádza navrhovateľku stále ako „*verejnú funkcionárku*“, hoci tá už verejnú funkciu v tom čase nevykonávala, to teda podľa mienky navrhovateľky znamená alebo mohlo by z gramatického výkladu slovných spojení vyplývať, že ešte je verejná funkcionárka, jej mandát na výkon funkcie stále existuje, a preto sa na navrhovateľku nevzťahuje povinnosť uvedená v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Navrhovateľka zastáva názor, že skôr malo byť použité slovné spojenie „*bývalý verejný funkcionár*“ tak, ako to odporca uvádza ďalej v texte: „*bývala členka dozornej rady...*“ Takéto sporné označenia sú podľa slov navrhovateľky uvádzané v celom písomnom vyhovení predmetného napadnutého rozhodnutia, a to priamo za sebou. Tieto vady podľa názoru navrhovateľky spôsobujú zmätočnosť napadnutého rozhodnutia.

9.1 Podľa ústavného súdu výrok napadnutého rozhodnutia spĺňa požiadavky kladené na výrok napadnutého uznesenia čl. 9 ods. 6 ústavného zákona i judikatúrou ústavného súdu. Ústavný súd hodnotí, že výrok napadnutého rozhodnutia obsahuje skutkovú vetu, t. j. opis konkrétneho konania alebo opomenutia, ktorým sa mala navrhovateľka dopustiť porušenia konkrétnych povinností upravených ústavným zákonom, pričom to, že navrhovateľka je účastníkom konania ako bývalá verejná funkcionárka a že v predmetnom

konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov sa prerokováva plnenie povinností a dodržiavanie obmedzení uložených ústavným zákonom za obdobie spojené s výkonom verejnej funkcie navrhovateľky, je aj z výroku napadnutého rozhodnutia zrejmé, jasné a nespochybniteľné.

9.2 Vo výroku napadnutého rozhodnutia je uvedené obdobie, v ktorom sa navrhovateľka dopustila porušenia ústavného zákona, je uvedené konanie (resp. opomenutie), ktorým navrhovateľka porušila povinnosti ustanovené ústavným zákonom, je uvedené ustanovenie ústavného zákona, ktoré bolo týmto konaním navrhovateľky porušené, je exaktne uvedená sankcia, ktorá sa navrhovateľke ukladá za toto porušenie ústavného zákona, a aj právna norma, podľa ktorej sa táto sankcia ukladá.

- k odôvodneniu napadnutého rozhodnutia

10. Ústavný súd uvádza, že odporca v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyčerpávajúco opísal, ako a v akom rozsahu zistil skutkový stav v rozhodovanej veci, pričom podľa ústavného súdu skutkový stav bol odporcom zistený v dostatočnom rozsahu.

10.1 Zároveň odporca riadne odôvodnil svoje rozhodnutie, a teda konkretizoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dôkazy, ktoré vykonal, i zdroje toho-ktorého dôkazu.

10.2 Pokiaľ navrhovateľka uvádza, že pri rozhodovaní o porušení povinnosti uloženej ústavným zákonom mal odporca zohľadniť jej zdravotný stav, na ktorý vo vyjadrení v konaní pred odporcom upozornila, ústavný súd hodnotí, že odporca v odôvodnení reagoval aj na tento argument navrhovateľky.

10.3 Čo je však z ústavného hľadiska kľúčové, zlý zdravotný stav ako prekážka nesplnenia si oznamovacej povinnosti podľa ústavného zákona nie je relevantným argumentom a ospravedlnením nesplnenia si tejto povinnosti. Ľudsky je pochopiteľné, že navrhovateľka zažívala v čase rozhodnom pre splnenie si oznamovacej povinnosti podľa čl. 8 ústavného zákona zdravotné útrapy spojené s jej nehodou, avšak ústavnoprávne ide

o argument irelevantný a dôvod, ktorý nezbavoval navrhovateľku povinnosti podať včasne oznámenie v zmysle čl. 8 ústavného zákona.

10.4 Rovnako neobstojí argument o strete dvoch princípov pri rozhodovaní odporcu – záujem na ochrane verejného záujmu skrz uloženie oznamovacej povinnosti podľa čl. 8 ústavného zákona a ústavný záujem na ochrane zdravia navrhovateľky. Ústavný súd objasňuje, že odporca nerozhodoval o otázkach spojených so zdravotným stavom navrhovateľky a napadnuté rozhodnutie nemá nijaký potenciál zasiahnuť do práva na ochranu zdravia navrhovateľky garantovaného čl. 40 ústavy. Otázky spojené so zdravím a zdravotným stavom navrhovateľky neboli ani vzdialene predmetom rozhodovania odporcu, preto právo na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy nebolo v stávke a nemožno ho spájať s rozhodovacou činnosťou odporcu. Opätovne, pri poukázaní na zdravotný stav v tomto konkrétnom prípade rozhodovania odporcu voči navrhovateľke ide o argument ľudsky pochopiteľný, avšak ústavnoprávne irelevantný.

- záver

11. Z dosiaľ popísaných záverov ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd vzhľadom na námietky navrhovateľky nenašiel ústavne a zákonne relevantný dôvod na prijatie návrhu na ďalšie konanie, keďže vzhľadom na konklúzie ústavného súdu prezentované v tomto uznesení ani po prijatí návrhu na ďalšie konanie by nebolo ani potenciálne možné dospieť k záveru o neústavnosti či nezákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu. Ústavný súd preto návrh navrhovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2018